

Poštnina plačana v gotovini

Cena 2 Din

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI 1931/32

Viktorija in njen huzar

Premijera 10. oktobra 1931

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK: M. BRAVNIČAR

---

*Novosti za damske
plašče pravkar došle!*

**A. & E. Skabernè
Ljubljana**

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 10. oktobra 1931

Paul Abraham in njegova „Viktorija“

Paul Abraham je mlad madžarski skladatelj, ki je diplomiral na budimpeštanskem konservatoriju. Postal je dirigent in neka kritika ga je v tem svojstvu sledeče karakterizirala: »nervozna, poduhovljena glava, na vsak centimeter cel glasbenik.« Njegovi skladateljski začetki so bili posvečeni resni muzi. Napisal je več godalnih kvartetov, koncert za čelo in simfonične pesmi; l. 1922. pa so izvajali na mednarodnem festivalu v Salzburgu njegovo orkestralno suito. Do tu je bil v službi nekompromisne čiste glasbe, od tu dalje pa je ubral drugo pot. Presedlal je k zabavni in veseli — k deseti muzi. Prvi svetovni uspeh je imel v tonfilmu »Melodija sreča« s šlagerjem »Nisem kapitan«. Ta šlager je bila zanj in za njegove libretiste izkaznica, da tiči v njem po Kálmánu največji operetni talent sedanjosti. Kariera tega skladatelja je pravzaprav neke vrste »psihološkega spoznanja«. Spoznal je, kaj vžiga danes množice, in prepričal se je, da zna pisati tudi na takšen način. Kdor pa zna pisati za množice, dobi danes za to tudi množiče denarja, kajti »zrno do zrna pogača kamen do kamna palača«.

Šlager je stoprocentna neposrednost. Abraham je v svoji »Viktoriji« stoprocenten. Njegovi šlagerji vžgejo na prvi mah. Poleg vsega pa se čuti iz te operete, da ima njen avtor veliko solidnega znanja in da je bil svoj čas v službi resne glasbe. Siguren je v oblikah, njegova instrumentacija pa je izvrstna, za to vrsto skladbe naravnost mojstrska, kar mu je tudi že vsa kritika priznala. Nič čudnega torej, da je hlastnilo ob istem času nad 100 gledališč po tem delu, ki prinaša polne blagajne, in da je avtor postal čez noč slaven in bogat. Takih stvari danes ni na izbiro. Če bi imeli n. pr. v sodobni operni produkciji samo štiri »Viktorije«, pa bi bila gledališka kriza povsod za precejšen čas rešena.

Kálmán je torej dobil v Abrahamu konkurenta; »Viktorija« je zasedla mesto »Grofice Marice«. Danes je »Viktorija« neke vrste epidemija, ki poplavlja svet kakor španska bolezen osemnajstega leta. V Budimpešti je bil začetek, v Lipskem se je razbohotila in od tod je šla po svetu in bo potovala, dokler se ne izživi in dokler ne pride druga — namestnica. Abraham je napisal pred »Viktorijo« muzikalno burko »Ti nisi moj tip« in po njej svojo drugo opereto, ki je ravnokar nastopila pot v svet, »Havajsko rožo«, vendar ostane »Abraham in njegova Viktorija« v resnici in v prevodu »Abraham in njegova zmaga«.

Paul Abraham ima polne roke dela

Avtor Viktorije je naprosil nekatere časopise naj objavijo te ugotovitve: »Na različne vesti o moji novi opereti bi rad pripomnil, da je muzikalna burka »Ti nisi moj tip« že starejše delo, ki so ga že igrali v Budimpešti in v Lipskem in sem ga sedaj samo predelal. Moja prihodnja velika opereta bržkone ne bo gotova pred jesenjo 1932. Naslov in vsebino že imam, katero mi bodo napisali avtorji »Viktorije« in »Havajske rože«, vendar mi ne bo mógoče pričeti z delom pred poletjem, ker sem obvezan z delom pri tonfilmu v Berlinu in Londonu. Poleg tega bi rad še prej uprizoril v Budimpešti in na Dunaju svojo »Havajsko rožo«, kjer so tako prisrčno sprejeli novo »Viktorijo«.

Razno

Prva češka radio-opera. Od vsega početka je stremel radio po izvirnih dramskih in opernih delih, ki bi bile pisane nalašč za studio in bi upoštevale tehnične prilike prenosa. Po vsem svetu so bile razpisane nagrade za takšna dela. Medtem, ko je bilo napisanih že precej specialnih dram za radio, je operna produkcija za ta genre zelo zaostajala. Sedaj pa so javili časopisi, da je bil prenos prve češke radio-opere iz praškega študija v septembru t. l. Libreto za to opero je napisal Mil. Kareš (libretist »Švande«), glasbo pa R. Kubin. Opera se imenuje »Kresna noč« in je pisana v ritmični prozi. Z deklamacijskimi in melodramatičnimi uložkami bo vsebina lažje umljiva. Instrumentacija opere pa je prilagoden radio-prenosu.

*

Po zaključku salzburških glasbenih svečanosti. Dr. Kerber, vodja svečanih iger v Salzburgu, je dal časnikarjem ob koncu letošnjih prireditev par prav zanimivih izjav in podatkov.

Svečane igre je obiskalo letos nad 60.000 ljudi. Vse predstave so bile razprodane in za nekatere je bilo povpraševanje po vstopnicah dvakrat večje, nego je bilo razpoložljivih mest. Na večer so kasirali 27.000 šilingov. Skupni stroški so znašali 954.000 šilingov (lansko sezono 700.000), ker je bil spored večji od lanskega leta, in ta razlika odpade na gostovanje milanske Scale. Prihodnje slavnosti bodo namenjene samo avstrijski umetnosti. Italijanskih opernih grup ne bodo več vabili na gostovanje. Program prihodnjih svečanih iger bo sestavljen povčini od avstrijskih klasičnih avtorjev. Dirigenti ostanejo letošnji (Clemens-Kraus in Bruno Walter), za preminulega F. Schalka pa si še izberejo namestnika.

*

Pariške operne premiere. V pariški operi pripravljajo za tekočo sezono celo vrsto zanimivih novosti. Kot prvo noviteto nameravajo uprizoriti Milhaudjevega »Maximilijana«, za tem pride na vrsto Rich. Straussova »Saloma«, ki jo bo skladatelj sam naštudiral, in končno je v programu tudi plesni poem »Nedeljski večer« od Prokofijevega. Od starih skladateljev prideta na vrsto Grétry in Hérold.

*

Cigansko gledališče v Košicah (Č. S. R.). V Košicah bodo letos otvorili cigansko gledališče, v katerem bodo vsi sodelujoči sami cigani in tudi igrali bodo samo ciganska dela. Poleg oper bodo prirejali tudi ciganske koncerte. (To gledališče bo edino te vrste na svetu.)

*

V Monakovem so ustanovili orkester, ki bo imel nalogo, izvajati izvirna orkestrska dela živečih skladateljev, in sicer samo dela, ki niso bila še nikjer izvajana. Ta orkester »prvih izvajanj« bo vzel v svoje sporede dela vseh vrst (tudi komorna) in bo nastopal z njimi na ljudskih simfonskih koncertih vsak teden. Vsakemu avtorju, ki plača neko pristojbino, bodo izvajali njegove skladbe.

*

V Lisaboni je bil peti internacionalni kongres kritikov. Vršil se je od 19. septembra do 30. septembra. Zastopane so bile na njem Francija, Anglija, Nemčija, Belgija, Avstrija, Čehoslova-

ška, Poljska, Grčija, Rumunija, Ogrska, Norveška, Danska, Rusija in U. S. A. Portugalska vlada je širokogrudno dala precejšnje vsote, da so bile omogočene reprezentativne slavnosti pri tej priliki.

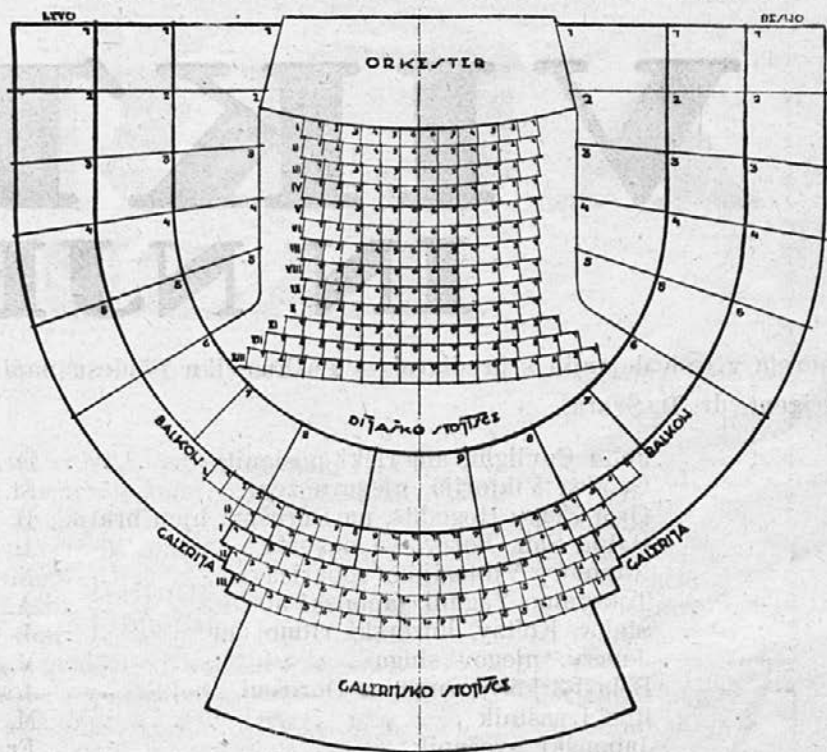
*

Zveza južnozpadnih nemških oper. Gledališka vodstva nemških oper v Stuttgartu, Karlsruhe in Darmstadtu se pogajajo o ustanovitvi zveze južnozpadnih nemških oper, da bi si na podlagi dogovora medsebojno pa tudi brezplačno pomagali ter si izposojevali in izmenjavali soliste in člane orkestra. Večino pevcev bi angažirali za vsa tri gledališča.

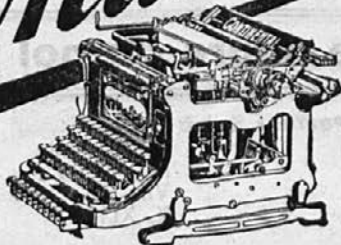
Pri nas so že pred par leti poskusili nekaj podobnega (Šimenc in Križaj sta bila angažirana v Zagrebu in v Ljubljani), a na žalost se še ni sistematiziral in dokončno izpeljal ta način angažmaja pevcev solistov, kar bi bilo gotovo v korist vsem našim trem gledališčem.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

Continental

IVAN LEGAT

MARIBOR
VETRINJSKA 30
TELEFON INT. 24-34

LJUBLJANA
PREŠERNOVA 44
TELEFON INT. 26-36

VIKTORIJA IN NJEN HUZAR

Opereta v treh dejanjih s predigro. — Po Emeriku Földesu napisala Alfred Grünwald in dr. Fritz Löhner-Beda. Prevel: M. K. — Uglasbil: Paul Abraham
Dirigent: dr. D. Švara. Koreograf: P. Golovin. Režiser: Jos. Povhè.

John Cunlight, ameriški poslanik	D. Zupan
Grofica Viktorija, njegova žena	Št. Poličeva
Grof Ferry Hegedüs, na Dorošmi, njen brat	B. Peček
O Lia San, Ferryjeva nevesta	I. Ribičeva
Riquette, Viktorijina sobarica	N. Španova
Tokeramo Yagani, japonski atašè	A. Erklavec
Štefan Koltay, huzarski ritmojster	J. Gostič
Janczy, njegov sluga	V. Janko
Bela Pörköly, župan v Dorošmi	J. Povhè
Ruski častnik	M. Simončič
Japonski svečenik	Fr. Mohorič

Kamakuri o Miki, japonski lakaj	* * *
James, upravnik ameriškega poslaništva	J. Frlan
Tajnik poslaništva	I. Mencin
Ruski poveljnik straže	A. Perko
O Lili San, { prijateljice {	Z. Florjančič
O Muki San, { Lie San {	M. Mencinova
O Kiki San, {	K. Sternišova
Juliška { madžarski kmečki {	M. Rusova
Piroška { dekleti {	I. Cankarjeva
Kozak	Fr. Jelnikar

Japonski dostojanstveniki, kavalirji, sluge, postrežnice, kuliji, huzarski častniki, družba, japonski gerli in ruske plesalke.
Čas: srednja vojna.

Kraj dejanja: Predigra: Sibirija. I. dejanje: Japonska. II. dejanje: Petrograd. Obakrat v ameriškem poslaništvu. III. dejanje: Dorošma na Madžarskem.
Kostumi so izdelani v gledališkem ateljeju pod vodstvom šef-garderberja Pollak-a.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Zatek ob 20.

Konec ob pol 24.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 46
" II. - III. vrste	40
" IV. - VI.	38
" VII. - IX.	35
" X. - XI.	30
Lože Lože v parterju	180
" I. reda 1-5	180
6-9	200

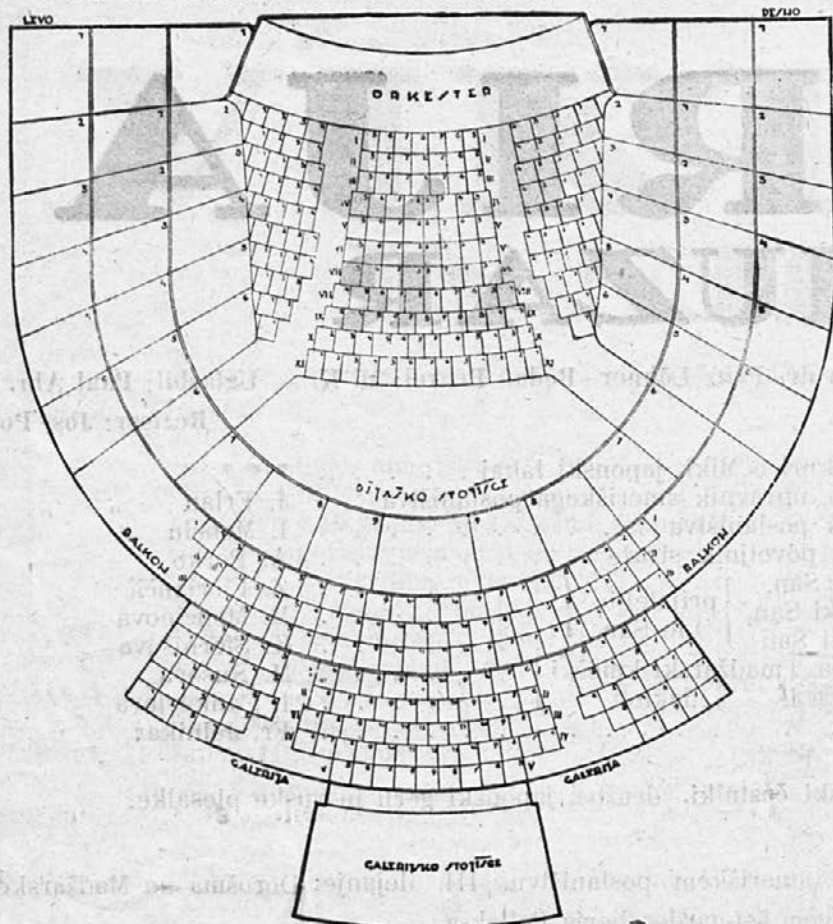
Nadaljni ložni sedeži v parterju	25
" I. redu	30
Balkon: I. vrsta	30
" I.	26
" II.	24
" II.	20
" III.	18

Galerija: Sedeži I. vrste	Din 15
" II.	13
" III.	13
" IV.	10
" V.	10
Stojišče	4
Dijaško stojšče	7

VSTOPNICE se dobivajo v predprodaji pri gledališki blagovni prodajni hiši v dramskem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

'RIBA' Ljubljana Gradišče 7

trgovina z raznovrstnimi sladkovodnimi in
svežimi ter konzerviranimi morskimi ribami

Specijalna zajutrkovalnica vsakovrstnih rib - Vinotoč

Lastnik I. Ogrinc

Telefon 25-84